

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 173/07-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. júla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť J. S., Z., zastúpeného advokátom Mgr. R. U., Z., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry B. v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 2096/02 a jej uznesením z 22. novembra 2005 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 3 K 297/00 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2006 doručená sťažnosť J. S., Z. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. R. U., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresnej prokuratúry B. (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 2096/02 a jej uznesením

z 22. novembra 2005 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 3 K 297/00.

Sťažovateľ označil svoje podanie ako „*Doplnenie sťažnosti proti porušeniu základných práv podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky... k č. k. Rvp 212/06*“. Ústavný súd posúdil obsah podania a dospel k záveru, že sťažovateľ v ňom namieta porušenie označených základných práv z iných skutkových dôvodov ako v sťažnosti, ktorá bola vedená pod sp. zn. Rvp 212/06 (neskôr vedená pod sp. zn. III. ÚS 109/06), a preto ho zaevidoval ako novú sťažnosť.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uvádza:

„Dňa 04. 01. 2002 sťažovateľ doručil Okresnej prokuratúre Z. oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich, že štatutárnym orgánom D., a. s. bol spáchaný trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 248a Tr. zákona...

Dňa 24. 03. 2003 sťažovateľ podal podnet pre porušenie zákona podľa § 266 ods. 1 Trestného poriadku.

Listom zo dňa 14. 04. 2003 bolo sťažovateľovi z Generálnej prokuratúry oznámené, že jeho podnet zo dňa 24. 03. 2003 bol postúpený na Krajskú prokuratúru v B.

Listom zo dňa 25. 04. 2003 bolo Krajskou prokuratúrou v B. sťažovateľovi oznámené, že táto sa bude zaoberať preskúmaním veci a príslušného spisového materiálu.

Dňa 16. 09. 2005 bolo uznesením Okresného riaditeľstva PZ v B. oznámenie sťažovateľa odmietnuté, nakoľko podľa názoru policajného orgánu nebol dôvod na začatie trestného stíhania...

Dňa 29. 09. 2005 sťažovateľ v zákonnej lehote podal proti uzneseniu OR PZ v B. zo dňa 16. 09. 2005 o odmietnutí podania sťažnosť...

Dňa 02. 12. 2005 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava I., zo dňa 22. novembra 2005, číslo konania: 1 Pn 2096/02-122, ktorým bola sťažnosť sťažovateľa... zamietnutá ako nedôvodná.“

Porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresnej prokuratúry vidí sťažovateľ v nasledovnom: „... zo strany prokuratúry preukázateľne došlo k prietahu v konaní v rozsahu cca 2 roky + 4 mesiace, keďže od podania Podnetu

sťažovateľ na podanie sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 266 ods. 1 Trestného poriadku zo dňa 24. marca 2003 až do dňa 16. septembra 2005 – do zamietavého uznesenia OR PZ v B., uplynuli cca 2 roky + 6 mesiacov.“

Porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy okresnou prokuratúrou vidí sťažovateľ v spôsobe vybavenia jeho sťažnosti proti uzneseniu Okresného riaditeľstva Policajného zboru B. (ďalej len „okresné riaditeľstvo PZ“) uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 2096/02-122 z 22. novembra 2005, ktoré mu bolo doručené 2. decembra 2005.

Porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu vidí sťažovateľ v neprimeranej dĺžke konkurzného konania. V tejto súvislosti sťažovateľ v rámci svojej argumentácie poukázal predovšetkým na dĺžku obdobia trvajúceho od vyhlásenia konkurzu na majetok D., a. s., uznesením krajského súdu sp. zn. 3 K 297/00 z 28. septembra 2001 až do uznania sťažovateľa ako veriteľa prihlásenej pohľadávky v sume 30 447,70 Sk na prvom prieskumnom pojednávaní 15. októbra 2003, ďalej na skutočnosť, že konkurzné konanie v predmetnej veci do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo skončené, a taktiež na to, že ani jeho pohľadávka uznaná v rámci tohto konkurzného konania nebola do dňa podania jeho sťažnosti uhradená.

V obsahu sťažnosti sťažovateľ neuviedol žiadne skutočnosti, ktorými by odôvodnil namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Prv než sa ústavný súd začne zaoberať samotnou materiálnou stránkou veci, je vždy povinný preskúmať splnenie procesných podmienok konania. Z toho vyplýva, že ústavný súd sa môže zaoberať sťažnosťou aj z hľadiska jej vecnej stránky iba v prípade, ak sťažnosť spĺňa zákonom ustanovené formálne náležitosti a zároveň neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo

dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú. Za zjavne neopodstatnenú je možné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 16/04, I. ÚS 27/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, I. ÚS 25/05, IV. ÚS 55/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05, IV. ÚS 288/05).

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 2096/02 a základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 2096/02-122 z 22. novembra 2005

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresnej prokuratúry pri vybavovaní jeho podnetu pre porušenie zákona z 24. marca 2003 podaného Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“). Podľa sťažovateľa bol podnet „vybavený“ uznesením okresného riaditeľstva PZ zo 16. septembra 2005, ktorým bolo jeho trestné oznámenie odmietnuté. Sťažovateľ proti uzneseniu zo 16. septembra 2005 podal v zákonnej lehote sťažnosť. Okresná prokuratúra uznesením č. k. 1 Pn 2096/02-122 z 22. novembra 2005 rozhodla tak, že jeho sťažnosť zamietla (toto rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené podľa jeho tvrdenia 2. decembra 2005). Podľa sťažovateľa okresná prokuratúra týmto uznesením porušila jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia

alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, kedy sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 9. mája 2006 (na poštovú prepravu bola podaná 5. mája 2006). Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ podal svoju sťažnosť po uplynutí dvoch mesiacov od relevantnej skutočnosti - doručenia uznesenia okresnej prokuratúry sťažovateľovi. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako oneskorene podanú.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 3 K 297/00 a k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 3 K 297/00

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konkurznom konaní, ktoré do dňa podania jeho sťažnosti nebolo právoplatne skončené a v ktorom si ako veriteľ prihlásil svoje pohľadávky, ktoré boli následne na prieskumnom pojednávaní uznané. V petite sťažovateľ namietal aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu, avšak vo svojej sťažnosti neoznačil dôvody, v ktorých vidí porušenie označeného práva.

Na preskúmané konkurzné konanie sa v celom jeho priebehu vzťahuje zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKV“).

Podľa § 1 ods. 1 ZKV je účelom tohto zákona usporiadanie majetkových pomerov dlžníka (úpadcu), ktorý má viac veriteľov, voči ktorým nie je schopný plniť svoje záväzky po lehote splatnosti v dôsledku insolventie, alebo sa nachádza v predĺžení. Stanovením pravidiel usporiadania majetkových pomerov úpadcu vrátane speňazenia jeho majetku

(konkurznej podstaty) a rozdelenia výťažku tohto speňaženia medzi konkurzných veriteľov, o ktorom rozhoduje v konečnom dôsledku súd, sa v konkurznom konaní poskytuje súdna ochrana majetkovým právam veriteľov úpadcu, ktorí ich kvalifikovaným spôsobom uplatnili. Sťažovateľovi preto ústava priznáva právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov od okamihu, keď sa prihlásením svojej pohľadávky stal účastníkom konkurzného konania.

Podľa § 2 ods. 2 ZKV cieľom konkurzu alebo vyrovnania je dosiahnuť pomerné uspokojenie veriteľov z dlžníkovho majetku.

Podľa § 23 ods. 2 ZKV sa konkurzní veritelia pohľadávok, ktoré zostali sporné v pravosti, vo výške alebo v poradí, môžu domáhať určenia svojho práva v lehote určenej súdom.

Správca konkurznej podstaty je subjektom konkurzného konania, ktorý je pri výkone svojej funkcie povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd (§ 8 ods. 2 ZKV).

Miera a povaha zodpovednosti všeobecného (konkurzného) súdu za postup správcu konkurznej podstaty v konkurznom konaní je daná rozsahom jeho oprávnení, ktoré mu zákon vo vzťahu k tomuto subjektu konkurzného konania priznáva (najmä § 12 a § 8 ods. 4 a 5 ZKV).

S ohľadom na uvedené možno v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu hovoriť o prietáhoch v konkurznom konaní vtedy, ak súd vôbec nevyužije vo vzťahu k správcovi konkurznej podstaty tie prostriedky, účelom ktorých je zabezpečenie účinnej a rýchlej ochrany práv účastníkov konkurzného konania, prípadne ak k ich použitiu siahne až vtedy, keď je ich účinok na dosiahnutie tohto účelu minimalizovaný alebo vylúčený (*mutatis mutandis* I. ÚS 57/97).

Úlohou ústavného súdu nie je však stanovovať namiesto konkurzného súdu optimálny postup v danej veci, ale posúdiť, či ním prijaté opatrenia a zvolený postup sú vzhľadom na okolnosti daného prípadu akceptovateľné z pohľadu ústavou garantovaného práva sťažovateľa na konanie bez zbytočných prieťahov, teda či postup konkurzného súdu nebol v tomto smere zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 99/02).

Ústavný súd konštatuje, že iba samotná dĺžka doterajšieho priebehu konkurzného konania, na ktorú sťažovateľ v sťažnosti poukazuje, nie je dostatočným dôvodom na vyslovenie existencie zbytočných prieťahov v konkurznom konaní. Uvedenú skutočnosť je podľa názoru ústavného súdu potrebné brať do úvahy najmä vo väzbe na rozsah a zložitosť konkurzného konania.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že konanie bez zbytočných prieťahov nemožno presne časovo ohraničiť (II. ÚS 26/95) a že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01).

V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovet (I. ÚS 11/00) alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01).

Ústavný súd zistil zo spisového materiálu, ktorý bol pripojený k veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 212/06 (neskôr vedenej pod sp. zn. III. ÚS 109/06), že v predmetnom konkurznom konaní síce došlo k prieťahom v konaní, no tieto nemali takú intenzitu a rozsah, žeby ich bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto túto sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu sťažovateľ v sťažnosti neoznačil dôvody, v ktorých vidí jeho porušenie.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v uvedenej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. júla 2007